

नेपाल राजपत्र

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ४३) काठमाडौं, माघ २८ गते २०५० साल अतिरिक्ता क्र. ६२ (क)

भाग ३

श्री ५ को सरकार

कृषि मन्त्रालयको सूचना

नेपाल कृषि सेवा (गठन, समूह तथा थेणी विभाजन र नियुक्ति) नियमहरू, २०५०

निजामती सेवा ऐन, २०४६ को दफा ७५ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः (१) यी नियमहरूको नाम “नेपाल कृषि सेवा (गठन, समूह तथा थेणी विभाजन र नियुक्ति) नियमहरू, २०५० रहेको छ ।
(२) यी नियमहरू तुलन्त प्रारम्भ हुनेछन् ।

२. परिभ्राष्टः विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यी नियमहरूमा,
(क) “ऐन” भन्नाले निजामती सेवा ऐन, २०४६ सम्झनुपर्छ ।
(ख) “नियमावली” भन्नाले निजामती सेवा नियमावली, २०५० सम्झनु पर्छ ।
(ग) “सेवा” भन्नाले नियम ३ बमोजिमको नेपाल कृषि सेवा सम्झनु पर्छ ।
(घ) “समूह” भन्नाले नियम ४ को उपनियम (१) बमोजिमको समूह सम्झनु पर्छ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ड) "कर्मचारी" भन्नाले नेपाल कृषि सेवाका निजामती कर्मचारी सम्झनु पर्छ ।

३. सेवाको गठन : ऐनको दफा ३ बमोजिम नेपाल कृषि सेवा गठन गरिएको छ ।

४. सेवामा रहने समूह, श्रेणी र पद : (१) सेवामा कामको प्रकृति सो काम सम्पादन गर्न चाहिने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता र कार्य विशिष्टता समेतको आधारमा सेवा भित्रको समान प्रकृतिका पदहरू समावेश भएका अनुसूची १ बमोजिमका समूहहरू रहने छन् ।

(२) सेवामा देहायका श्रेणीहरू रहने छन् :

राजपत्रांकित

- (क) विशिष्ट श्रेणी,
- (ख) प्रथम श्रेणी,
- (ग) द्वितीय श्रेणी,
- (घ) तृतीय श्रेणी ।

राजपत्र अनंकित

- (क) प्रथम श्रेणी,
- (ख) द्वितीय श्रेणी,
- (ग) तृतीय श्रेणी
- (घ) चतुर्थ श्रेणी ।

(३) सेवाको विशिष्ट श्रेणीमा श्री ५ को सरकारले तोकेबमोजिम पदहरू रहन सक्नेछन् ।

(४) विभिन्न समूहमा रहने श्रेणीका र श्रेणी बिहीन पदहरू अनुसूची २ बमोजिम हुनेछन् ।

५. रिक्त पदको पूर्ति : (१) सेवाका रिक्त पदहरूको पूर्ति ऐनको दफा ७ को उपदफा (१) बमोजिम हुनेछ ।

(२) श्रेणी बिहीन पदहरू शुरू नियुक्तिद्वारा पूर्ति गर्दा खुला प्रतियोगिताद्वारा गरिनेछ ।

(२)

६. समूहीकृत हुने: (१) यो नियमावली प्रारम्भ हुँदाका बछत नेपाल कृषि सेवाको एगू एक्सटेन्शन समूह, हिटिकल्वर समूह, फिसरिज समूह, लाइभष्टक, पोल्ट्री एण्ड डेरी डेभलपमेण्ट समूह, एप्रोनोमी समूह, स्वायल साइन्स समूह, भेटेरिनरी समूह र एगू इन्जिनियरिङ समूहमा समूहीकृत भै कार्यरत रहेका कर्मचारीहरू तत्त्व समूहमा समूहीकृत भएका मानिनेछन् ।

(२) यो नियमहरू प्रारम्भ हुँदाका बछत नेपाल कृषि सेवाका देहायका समूहमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई देहायका समूहमा समूहीकृत गरिएको छ:-

(क) एलान्ट प्याथोलोजी समूह र एन्टोमोलोजी समूहमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई एलान्ट प्रोटेक्शन समूहमा ।

(ख) एगू इकोनोमिक्स, मार्केटिङ एण्ड स्टाटिस्टिक्स समूहमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई एगू इकोनोमिक्स एण्ड मार्केटिङ समूहमा ।

(ग) फूड प्रोसेसिङ एनालिसिस एण्ड न्यूट्रिशन समूहमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई फुड न्यूट्रिशन एण्ड क्वालिटी कन्ट्रोल समूहमा ।

७. नियुक्तिको लागि योग्यता: सम्बन्धित समूहको रिक्त पदमा खुला प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति गर्दा ऐनको दफा १० बमोजिम अयोग्य नभएका तथा अनुसूची ३ बमोजिमको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता पुगेका व्यक्तिहरू उम्मेदबार हुन सक्नेछन् ।

८. संरक्षको व्यवस्था: समूहका कर्मचारीलाई संरक्षा गर्दा नियमावलीको परिच्छेद ६ को अधीनमा रही समूह भिन्नको पदमा मात्र संरक्षा गरिनेछ ।

९. शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी व्यवस्था: कार्य क्षमताको मूल्यांकनद्वारा बढुवा हुनको निमित्त राजपत्रांकित पदहरूको हकमा नियमावलीको नियम द१ को उपनियम (३) बमोजिमको शैक्षिक योग्यता र राजपत्र अनंकित पदहरूको हकमा तत्त्व पदहरूमा सेवा प्रवेशको लागि निर्धारित शैक्षिक योग्यता आवश्यक पर्नेछ ।

तर यो नियमहरू प्रारम्भ हुँदाको बछत सेवा वा समूहमा बहाल रहेका कर्मचारीको हकमा निजलाई त्यस्तो सेवा वा समूहमा प्रवेश गर्न तोकिएको शैक्षिक योग्यता नै यस नियमको प्रयोजनको निमित्त न्यूनतम शैक्षिक योग्यता मानिनेछ ।

१०. सेवा वा समूह संचालनम्बन्धी व्यवस्था: नीतिगत कुराहरूमा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयसँग समन्वय राखी सेवा वा समूहहरूको संचालन र प्रशासन कृषि मन्त्रालयले गर्नेछ ।

११. अनुसूचीमा हेरफेर वा थपघटः थो ५ को सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी अनुसूचीमा हेरफेर वा थपघट गर्न सक्नेछ ।
१२. खारेजी र बचाउः (१) नेपाल कृषि सेवा (गठन) नियम, २०१६ र नेपाल कृषि सेवा (समूह तथा शेणी विभाजन, नियुक्ति र बढुवा) नियमहरू, २०३३ खारेज गरिएका छन् ।
(२) उपनियम (१) मा उल्लिखित नियमहरू बमोजिम भए गरेका काम कारबाहीहरू यो नियमहरू बमोजिम नै भए गरेका मानिनेछन् ।

खण्ड ४३ अतिरिक्ताङ्क ६२ (क) नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०५०।१।०।२८

अनुसूची १

(नियम ४ को उपनियम १ सँग सम्बन्धित)

सेवामा रहने समूहहरूको नाम

- (क) एग्रि एक्सटेन्सन
- (ख) हर्टिकल्चर
- (ग) फिसरिज
- (घ) लाइभस्टक पोल्ट्री एण्ड डेरी डेभलपमेन्ट
- (ङ) एग्रोनोमी
- (च) एलान्ट प्रोटेक्सन
- (छ) एग्रि इकोनोमिक्स एण्ड मार्केटिङ
- (ज) स्वायल साइन्स
- (झ) भेटेरिनरी
- (ञ) एग्रि इन्जीनियरिङ
- (ट) फुट न्यूट्रिशन एण्ड क्वालिटी कन्ट्रोल

(५)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।
२९५

अनुसूची-२
(नियम ४ को उपर्याम (३) सँग सम्बन्धित)
सेवाको समूहमा रहने पदहरूको नाम

(क) एगु एक्स- टेस्सन समूहमा रहने पद	(ख) हिन्दिकल्चर समूहमा रहने पद	(ग) फसारज समूहमा रहने पद	(घ) लाइभर्टक, पोल्ट्री एण्ड डेभल- पमेन्ट समूहमा रहने पद	(ड) एग्रोनोमो समूहमा रहने पद	(च) एक्सान्ट प्रोटै- क्सन समूहमा रहने पद
१. राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी	१. राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी	१. राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी	१. राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी	१. राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी	१. राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी
प्रमुख कृषि संचार अधिकृत	प्रमुख फलफूल विज्ञ प्रमुख सुन्तला विकास तालीम केन्द्र प्रमुख, प्रमुख कृषि प्रसार अधिकृत	प्रमुख मत्स्य विकास अधिकृत, वारिठ मत्स्य प्रमुख तरकारी विकास अधिकृत	प्रमुख पशु विकास विकास अधिकृत, वारिठ पशु विकास विकास अधिकृत प्रमुख आलु विकास अधिकृत	प्रमुख कृषि विकास प्रमुख बीउ विकास प्रमुख वाली विकास अधिकृत	प्रमुख वाली संरक्षण अधिकृत, वारिठ वाली संरक्षण अधिकृत, प्रमुख व्यावसायिक किट विकास अधिकृत हुत,
(ग)	प्रमुख कृषि विकास अधिकृत	प्रमुख मत्स्य विकास अधिकृत, वारिठ मत्स्य विकास अधिकृत प्रमुख आलु विकास अधिकृत	प्रमुख पशु विकास विकास अधिकृत, वारिठ पशु विकास विकास अधिकृत प्रमुख बीउ विकास अधिकृत	प्रमुख वाली विकास अधिकृत प्रमुख व्यावसायिक किट विकास अधिकृत प्रमुख कृषि विकास विकास अधिकृत, वारिठ वाली विकास अधिकृत	प्रमुख पोछ हाँस्ट क्षमता नियन्त्रक, वारिठ वाली रोग अधिकृत, वारिठ किट अधिकृत

२. राजपत्रांकित द्वितीय श्वेणी,	२. राजपत्रांकित द्वितीय श्वेणी	३. राजपत्रांकित द्वितीय श्वेणी	२. राजपत्रांकित द्वितीय श्वेणी	२. राजपत्रांकित द्वितीय श्वेणी
कृषि संचार अधिकृत, वागवानी विकास कृषि प्रसार अधिकृत,	तालिम अधिकृत, श्रावनीची विकास अधिकृत, मल्य विकास फलफूल विज्ञा, तालिम अधिकृत	मल्य विकास तालिम अधिकृत, श्रावनीची विकास अधिकृत, मल्य विकास फलफूल विज्ञा, आलु विकास अधिकृत, फार्म प्रबन्धक	पशु विकास तालिम अधिकृत, फार्म प्रबन्धक, पशु विकास अधिकृत	कपास विकास अधिकृत, कृषि वनस्पति अधिकृत वालो विकास अधिकृत, फार्म प्रबन्धक जूट विकास अधिकृत
कृषि संचार अधिकृत, वागवानी विकास कृषि प्रसार अधिकृत,	तालिम अधिकृत, श्रावनीची विकास अधिकृत, मल्य विकास फलफूल विज्ञा, तालिम अधिकृत	मल्य विकास तालिम अधिकृत, श्रावनीची विकास अधिकृत, मल्य विकास फलफूल विज्ञा, आलु विकास अधिकृत, फार्म प्रबन्धक	पशु विकास तालिम अधिकृत, फार्म प्रबन्धक, पशु विकास अधिकृत	कपास विकास अधिकृत, कृषि वनस्पति अधिकृत वालो विकास अधिकृत, फार्म प्रबन्धक जूट विकास अधिकृत
				पेटिसाइट रजिस्ट्रार प्लाष चारोन्टाइन अधिकृत, पोष्ट हार्डवर अधिकृत नियन्त्रक, व्यावसायिक किट विकास अधिकृत, वालो संरक्षण अधिकृत, फार्म प्रबन्धक, वालो संरक्षण तालोम अधिकृत च्याउ विकास अधिकृत

(६)

३. राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी	३. राजपत्रांकित सहायक कृषि प्रसार अधिकृत,	३. राजपत्रांकित सहायक वागवानी दिकास अधिकृत, सहायक वागवानी विकास तालिम अधिकृत,	३. राजपत्रांकित सहायक मत्स्य विकास तालिम अधिकृत,	३. राजपत्रांकित सहायक मत्स्य विकास अधिकृत	३. राजपत्रांकित सहायक वाली संभ्रण तालिम अधिकृत,
सहायक कृषि संचार अधिकृत, सहायक कृषि प्रसार तालिम अधिकृत,	सहायक कृषि संचार अधिकृत, सहायक तरकारी विकास अधिकृत, <td>सहायक कृषि कफी विकास अधिकृत, सहायक तरकारी विकास अधिकृत,<td>सहायक मसला विकास अधिकृत, सहायक अलेचो विकास अधिकृत,</td><td>सहायक पोल्ट्री विकास अधिकृत, सहायक पशु विकास तालिम अधिकृत</td><td>सहायक विकास अधिकृत, सहायक विकास अधिकृत,</td></td>	सहायक कृषि कफी विकास अधिकृत, सहायक तरकारी विकास अधिकृत, <td>सहायक मसला विकास अधिकृत, सहायक अलेचो विकास अधिकृत,</td> <td>सहायक पोल्ट्री विकास अधिकृत, सहायक पशु विकास तालिम अधिकृत</td> <td>सहायक विकास अधिकृत, सहायक विकास अधिकृत,</td>	सहायक मसला विकास अधिकृत, सहायक अलेचो विकास अधिकृत,	सहायक पोल्ट्री विकास अधिकृत, सहायक पशु विकास तालिम अधिकृत	सहायक विकास अधिकृत, सहायक विकास अधिकृत,
(ग)	सहायक कृषि अधिकृत विकास अधिकृत, सहायक कृषि अधिकृत विकास अधिकृत, <td>सहायक कृषि कफी विकास अधिकृत, सहायक कृषि कल्चर अधिकृत</td> <td>सहायक विकास अधिकृत, सहायक विकास अधिकृत,<td>सहायक विकास अधिकृत, सहायक विकास अधिकृत</td><td>सहायक विकास अधिकृत, सहायक विकास अधिकृत,</td></td>	सहायक कृषि कफी विकास अधिकृत, सहायक कृषि कल्चर अधिकृत	सहायक विकास अधिकृत, सहायक विकास अधिकृत, <td>सहायक विकास अधिकृत, सहायक विकास अधिकृत</td> <td>सहायक विकास अधिकृत, सहायक विकास अधिकृत,</td>	सहायक विकास अधिकृत, सहायक विकास अधिकृत	सहायक विकास अधिकृत, सहायक विकास अधिकृत,

(४) एगु इकोनोमिकस एप्ट भार्केटिङ समूहमा रहने पद	(ज) स्वायत्त शाइंस समूहमा रहने पद	(झ) भेटरिनरी समूहमा रहने पद	(ञ) एगु इन्जिनियरिङ समूहमा रहने पद	(ट) फड न्यूट्रिशन एण्ड क्वालिटी कन्ट्रोल समूहमा रहने पद
१. राजपत्राङ्कुत प्रथम शेणी	१. राजपत्राङ्कुत प्रथम शेणी	१. राजपत्राङ्कुत प्रथम शेणी	१. राजपत्राङ्कुत प्रथम शेणी	१. राजपत्राङ्कुत प्रथम शेणी
प्रयत्न कृषि प्रथम विज्ञ, प्रयत्न कृषि बजार विकास अधिकृत	प्रयत्न कृषि इन्जिनियर प्रमुख खाद्य गुण नियन्त्रक बोर्डक्षान अधिकृत			
२. राजपत्राङ्कुत हितीय शेणी	२. राजपत्राङ्कुत हितीय हितीय शेणी	२. राजपत्राङ्कुत हितीय हितीय शेणी	२. राजपत्राङ्कुत हितीय हितीय शेणी	२. राजपत्राङ्कुत हितीय २. राजपत्राङ्कुत हितीय शेणी
कृषि बजार विकास अधिकृत, कृषि प्रथम विज्ञ	कृषि बजार विकास अधिकृत, कृषि प्रथम विज्ञ	माटो विकास अधिकृत, मून्-संरक्षण अधिकृत	माटो विकास अधिकृत, पशु चिकित्सक	खाद्य प्रतिविधि प्रसार अधिकृत, खाद्य गुण नियन्त्रक, जल उपयोग अधिकृत खाद्य प्रयोगशाला अधिकृत, खाद्य विश्लेषण अधिकृत, खाद्य अनुसन्धान अधिकृत, फलफल प्रशोधन अधिकृत,
३. राजपत्राङ्कुत हितीय शेणी	३. राजपत्राङ्कुत हितीय हितीय शेणी	३. राजपत्राङ्कुत हितीय हितीय शेणी	३. राजपत्राङ्कुत हितीय हितीय शेणी	३. राजपत्राङ्कुत हितीय ३. राजपत्राङ्कुत हितीय शेणी
सहायक कृषि अर्थ विज्ञ, सहायक कृषि योजना	सहायक कृषि अर्थ विज्ञ, सहायक कृषि योजना	सहायक माटो विकास सहायक पशु रोग अधिकृत, सहायक माटो सेवा	सहायक कृषि इन्जिनियर, सहायक पशु चिकित्सक	सहायक खाद्य प्रतिविधि प्रसार अधिकृत, सहायक खाद्य गुण नियन्त्रक, सहायक पोषण अधिकृत,

आधिकृत,
सहायक कृषि बजार
विकास आधिकृत

आधिकृत

बा० ४३ अतिरिक्ताल ६२ (न)

नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०५०।१०।२३

सहायक खाद्य प्रयोगशाला आधिकृत,
सहायक डाच व्यवेषण आधिकृत,
सहायक फलफूल प्रयोगन आधिकृत,
सहायक खाद्य अनुसन्धान आधिकृत

(क) ५८८ एक्सट-सन समूहमा रहने पद	(ख) हाँटिंकलचर समूहमा रहने पद	(ग) फर्मरिज समूहमा रहने पद	(घ) ला, पो. ८०३ डे. स. मा रहने पद	(ङ) एग्रोनोमो समूहमा रहने पद
५. राजपत्र अनंकित प्रथम शेणी	५. राजपत्र अनंकित प्रथम शेणी	५. राजपत्र अनंकित प्रथम शेणी	५. राजपत्र अनंकित प्रथम शेणी	५. राजपत्र अनंकित प्रथम शेणी
प्राचिधिक सहायक	प्राचिधिक सहायक	प्राचिधिक सहायक	प्राचिधिक सहायक	प्राचिधिक सहायक
५. राजपत्र अनंकित द्वितीय शेणी	५. राजपत्र अनंकित द्वितीय शेणी	५. राजपत्र अनंकित द्वितीय शेणी	५. राजपत्र अनंकित द्वितीय शेणी	५. राजपत्र अनंकित द्वितीय शेणी
नायब प्राचिधिक सहायक	नायब प्राचिधिक सहायक	नायब प्राचिधिक सहायक	नायब प्राचिधिक सहायक	नायब प्राचिधिक सहायक
६. राजपत्र अनंकित द्वितीय शेणी	६. राजपत्र अनंकित द्वितीय शेणी	६. राजपत्र अनंकित द्वितीय शेणी	६. राजपत्र अनंकित द्वितीय शेणी	६. राजपत्र अनंकित द्वितीय शेणी
क्षेत्र सहायक	क्षेत्र सहायक	क्षेत्र सहायक	क्षेत्र सहायक	क्षेत्र सहायक
७. राजपत्र अनंकित चतुर्थ शेणी	७. राजपत्र अनंकित चतुर्थ शेणी	७. राजपत्र अनंकित चतुर्थ शेणी	७. राजपत्र अनंकित चतुर्थ शेणी	७. राजपत्र अनंकित चतुर्थ शेणी
क्षेत्रचर	क्षेत्रचर	क्षेत्रचर	क्षेत्रचर	क्षेत्रचर

आधिकारिकता मुद्रण विभाग वाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(८) एग इकोनोमिकस एण्ड मार्केटिङ समूहमा रहने पद	(ज) स्वायत्त साइन्स समूहमा (झ) भेटेन्टरी समूहमा रहने पद	(अ) एग इन्जिनियरिङ समूहमा रहने पद	(ट) फुड न्यूट्रिसन एण्ड क्वालिटी कन्ट्रोल समूहमा रहने पद
४. राजपत्र अनंकित प्रथम शेणी	४. राजपत्र अनंकित प्रथम शेणी	४. राजपत्र अनंकित प्रथम शेणी	४. राजपत्र अनंकित प्रथम शेणी
प्राविधिक सहायक	प्राविधिक सहायक	प्राविधिक सहायता	प्राविधिक सहायक, खाद्य निरीक्षक
५. राजपत्र अनंकित द्वितीय शेणी	५. राजपत्र अनंकित द्वितीय शेणी	५. राजपत्र अनंकित द्वितीय शेणी	५. राजपत्र अनंकित द्वितीय शेणी
नायब प्राविधिक सहायक	नायब प्राविधिक सहायक	नायब प्राविधिक सहायक	फिल्ड इन्भेटिगेटर नायब प्राविधिक सहायक नायब खाद्य निरीक्षक
(९१) नायब प्राविधिक सहायक	६. राजपत्र अनंकित द्वितीय शेणी	६. राजपत्र अनंकित द्वितीय शेणी	६. राजपत्र अनंकित द्वितीय शेणी
क्षेत्र सहायक	क्षेत्र सहायक	क्षेत्र सहायक	लारव अनिस्टेण्ट
७. राजपत्र अनंकित चतुर्थ शेणी	७. राजपत्र अनंकित चतुर्थ शेणी	७. राजपत्र अनंकित चतुर्थ शेणी	७. राजपत्र अनंकित चतुर्थ शेणी
क्षेत्रचर		क्षेत्रचर	ल्याच व्याय

आनुसूची ३

(नियम ७ संग सम्बन्धित)

सेवा प्रवेश गर्नको लागि चाहिने न्यूनतम योग्यता

(क) एप्रि एवयटेन्सन समूहको लागि:-

क्र. सं.	पद	न्यूनतम योग्यता
१.	राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट अष्टम कक्षा उत्तीर्ण भई कृषि तालिम केन्द्रबाट एक महिनाको तालिम प्राप्त वा जे.टी.ए. तालिममा पूरा अवधि समावेश भएको ।
२.	राजपत्र अनंकित तृतीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषय लिई एस.एल.सी. उत्तीर्ण वा दशम कक्षा उत्तीर्ण भई कृषि तालिम केन्द्रबाट एक महिने तालिम प्राप्त वा जे.टी.ए. तालिममा पूरा अवधि समावेश भएको ।
३.	राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट जे.टी.ए. (कृषि) तालिम प्राप्त वा सम्बन्धित विषय लिई एस.एल.सी. उत्तीर्ण ।
४.	राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट आई.एस्सी. (एप्रि.) वा सो सरह उत्तीर्ण वा जे.टी. (कृषि) तालिम प्राप्त गरी सम्बन्धित कामको तीन वर्षको अनुभव प्राप्त ।
५.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट वी.एस्सी. (एप्रि.) वा सो सरह उत्तीर्ण ।
६.	राजपत्रांकित द्वितीय र प्रथम श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एम.एस्सी. (एप्रि) वा सो सरह उत्तीर्ण गरी नियमावलीको नियम १५ को उपनियम (२) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।

(ख) हाटिकल्चर समूहको लागि:-

१.	राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट अष्टम कक्षा उत्तीर्ण भई कृषि तालिम केन्द्रबाट एक
----	--------------------------------------	--

२. राजपत्र अनंकित तृतीय श्रेणीको पद	महिनाको तालिम प्राप्त वा जे.टी.ए. तालिममा पूरा अवधि समावेश भएको । मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषय लिई एस.एल.सी. उत्तीर्ण वा दशम कक्षा उत्तीर्ण भई कृषि तालिम केन्द्रबाट एक महिने तालिम प्राप्त वा जे.टी.ए. तालिममा पूरा अवधि समावेश भएको ।
३. राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट जे.टी.ए. (कृषि) तालिम प्राप्त वा सम्बन्धित विषय लिई एस.एल.सी. उत्तीर्ण ।
४. राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट आइ.एस्सी. (एग्री.) वा सो सरह उत्तीर्ण वा जे.टी. (कृषि) तालिम प्राप्त गरी सम्बन्धित कामको तीन वर्षको अनुभव प्राप्त ।
५. राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट बी.एस्सी. (एग्री.) वा सो सरह उत्तीर्ण ।
६. राजपत्रांकित द्वितीय र प्रथम श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एम.एस्सी. (एग्री.) वा सो सरह उत्तीर्ण गरी नियमावलीको नियम १५ को उपनियम (२) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।

(ग) फिसरिज समूहको लागि-

१. राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट अष्टम कक्षा उत्तीर्ण भई (कृषि तालिम केन्द्रबाट एक महिनाको तालिम प्राप्त) वा जे.टी.ए. तालिममा पूरा अवधि समावेश भएको ।
२. राजपत्र अनंकित तृतीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषय लिई एस.एल.सी. उत्तीर्ण वा दशम कक्षा उत्तीर्ण भई कृषि तालिम केन्द्रबाट एक महिने तालिम प्राप्त वा जे.टी.ए. तालिममा पूरा अवधि समावेश भएको ।

(१३)

३. राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणीको पद मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट जे.टी.ए. (कृषि) तालिम प्राप्त वा सम्बन्धित विषय लिई एस.एल.सी. उत्तीर्ण ।
४. राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणीको पद मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट आइ.एस्सी. (एग्रि.) वा सो सरह उत्तीर्ण वा जे.टी. (कृषि) तालिम प्राप्त गरी सम्बन्धित कामको तौन दर्षको अनुभव प्राप्त ।
५. राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको पद मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट बी.एस्सी (एग्रि) वा सो सरह उत्तीर्ण ।
६. राजपत्रांकित द्वितीय र प्रथम श्रेणीको पद मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एम.एस्सी (एग्रि) वा सो सरह उत्तीर्ण गरी नियमावलीको नियम १५ को उपनियम (२) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।

(घ) लाईभस्टक पोल्ट्री एण्ड डेरी डेभलपमेन्ट समूहको लागि :-

१. राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणीको पद मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट अष्टम कक्षा उत्तीर्ण भई (कृषि तालिम केन्द्रबाट एक महिनाको तालिम प्राप्त) वा.जे.टी.ए. तालिममा पूरा अवधि समावेश भएको ।
२. राजपत्र अनंकित तृतीय श्रेणीको पद मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषय लिई एस.एल.सी. उत्तीर्ण वा दशम कक्षा उत्तीर्ण भई कृषि तालिम केन्द्रबाट एक महिने तालिम प्राप्त वा जे.टी.ए. तालिममा पूरा अवधि समावेश भएको ।
३. राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणीको पद मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एस.एल.सी. उत्तीर्ण भई स्टक सुपरभाइजरको तालिम प्राप्त वा जे.टी.ए. (पशु विज्ञान) तालिम प्राप्त वा सम्बन्धित विषय लिई टी.एस.एल.सी. उत्तीर्ण ।

(१४)

४. राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणीको पद मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट आई.
एस्सी. (एगृ.) वा सो सरह उत्तीर्ण ।
५. राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको पद मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट वि.एस्सी.
(एगृ.) (एनिमल साइन्स वा डेरी साइन्स) वा
वि.भि.एस्सी. एण्ड एच. वा सो सरह उत्तीर्ण ।
६. राजपत्रांकित द्वितीय र प्रथम श्रेणीको पद मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट क्रमसंख्या ५
मा उलिखित विषयमा स्नातकोत्तर उपाधि
प्राप्त गरी नियमावलीको नियम १५ को
उप-नियम (२) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।

(ड) एग्रोनोमी

१. राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणीको पद मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट अष्टम कक्षा
उत्तीर्ण भई (कृषि तालिम केन्द्रबाट एक
महिनाको तालिम प्राप्त) वा.जे.टी.ए.
तालिममा पूरा अवधि समावेश भएको ।
२. राजपत्र अनंकित तृतीय श्रेणीको पद मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषय
लिई एस.एल.सी. उत्तीर्ण वा दशम कक्षा
उत्तीर्ण भई कृषि तालिम केन्द्रबाट एक महिने
तालिम प्राप्त वा जे.टि.ए. तालिममा पूरा
अवधि समावेश भएको ।
३. राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणीको पद मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट जे.टि.ए.
(कृषि) तालिम प्राप्त वा सम्बन्धित विषय
लिई एस.एल.सी. उत्तीर्ण ।
४. राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणीको पद मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट आई.एस्सी.
(एग्री.) वा सो सरह उत्तीर्ण वा जे.टि.
(कृषि) तालिम प्राप्त गरी सम्बन्धित कामको
तीन वर्षको अनुभव प्राप्त ।
५. राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको पद मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट बी.एस्सी.
(एग्री.) वा सो सरह उत्तीर्ण ।

६. राजपत्रांकित द्वितीय
र प्रथम श्रेणीको पद मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एम.एस्सी.
(एग्रि.) वा सो सरह उत्तीर्ण गरी नियमा-
वलीको नियम १५ को उपनियम (२)
बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।

(च) प्लाण्ट प्रोटेक्सन समूहको लागि

१. राजपत्र अनंकित चतुर्थ मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट अष्टम कक्ष
श्रेणीको पद उत्तीर्ण भई कृषि तालिम केन्द्रबाट एक
महिनाको तालिम प्राप्त वा

जे.टी.ए. तालिममा पूरा अवधि समावेश
भएको ।

२. राजपत्र अनंकित तृतीय
श्रेणीको पद मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषय
लिई एस.एल.सी. उत्तीर्ण वा दशम कक्षा
उत्तीर्ण भई कृषि तालिम केन्द्रबाट एक महिने
तालिम प्राप्त वा जे.टी.ए. तालिममा पूरा
अवधि समावेश भएको ।

३. राजपत्र अनंकित द्वितीय
श्रेणीको पद मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट जे.टी.ए.
(कृषि) तालिम प्राप्त वा सम्बन्धित विषय लिई
एस.एल.सी. उत्तीर्ण ।

४. राजपत्र अनंकित प्रथम
श्रेणीको पद मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट आइ.एस्सी.
(एग्रि) वा सो सरह उत्तीर्ण वा जे.टी.
(कृषि) तालिम प्राप्त गरी सम्बन्धित कामको
तीन वर्षको अनुभव प्राप्त ।

५. राजपत्राङ्कित तृतीय
श्रेणी पदको लागि मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट बी.एस्सी.
(एग्रि) प्लाण्ट प्याथोलोजी वा एण्टोमोलोजीमा
एम.एस्सी. वा सो सरह उत्तीर्ण ।

६. राजपत्राङ्कित द्वितीय र
प्रथम श्रेणीको पद क्रमसंख्या ५ मा उल्लिखित विषयमा स्नातकोत्तर
उपाधि प्राप्त गरी नियमावलीको नियम १५ को
उपनियम (२) बमोजिम अनुभव प्राप्त ।

(छ) एगू इकोनोमिक्स एण्ड मार्केटिङ समूहको लागि

१. राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एस. एल. सी. उत्तीर्ण गरी जे.टि.ए. तालिम प्राप्त वा सम्बन्धित विषय लिई टि.एस. एल. सी. उत्तीर्ण ।
२. राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट आई.एस्सी. (एगू) वा सो सरह उत्तीर्ण ।
३. राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एगू इकोनोमिक्स वा एगू मार्केटिङ वा एगू फाइनान्स विषय लिई वि.एस्सी. एगू वा सो सरह उत्तीर्ण ।
४. राजपत्राङ्कित द्वितीय र प्रथम श्रेणीको पद	क्रमसंलग्न ३ मा उल्लिखित विषयहरूमध्ये कुनै एक विषयमा स्नातकोत्तर उपाधि प्राप्त गरी नियमावलीको नियम १५ को उपनियम (२) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।

(ज) स्वायल साइन्स समूहको लागि

१. राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट अष्टम कक्षा उत्तीर्ण भई कृषि तालिम केन्द्रबाट एक महिना- को तालिम प्राप्त वा जे.टी.ए. तालिममा पूरा अवधि समावेश भएको ।
२. राजपत्र अनंकित तृतीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषय लिई एस.एल.सी. उत्तीर्ण वा दशम कक्षा उत्तीर्ण भई कृषि तालिम केन्द्रबाट एक महिने तालिम प्राप्त वा जे.टी.ए. तालिममा पूरा अवधि समावेश भएको ।
३. राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट जे टी.ए. (कृषि) तालिम प्राप्त वा सम्बन्धित विषय लिई एस.एल.सी. उत्तीर्ण ।
४. राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट आइ.एस्सी. (एग्री) वा सो सरह उत्तीर्ण वा जे.टी. (कृषि) तालिम प्राप्त गरी सम्बन्धित कामको तीन वर्षको अनुभव प्राप्त ।

(१७)

५. राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट बी.एसी.
पद (एवं) वा सो सरह उत्तीर्ण ।

६. राजपत्रांकित द्वितीय र प्रथम मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एम.एसी.
श्रेणीको पद (एगू) वा

सो सरह उत्तीर्ण गरी नियमावलीको नियम १५.
को उपनियम (२) बमोजिमको अनुभव
प्राप्त ।

(झ) भेटेरिनरी समूहको लागि—

१. राजपत्र अतङ्कित चतुर्थ
श्रेणीको पद

मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट अष्टम कक्षा
उत्तीर्ण भई कृषि तालिम केन्द्रबाट एक महिनाको
तालिम प्राप्त वा जे.टी.ए. तालिममा पूरा
अवधि समावेश भएको ।

२. राजपत्र अनङ्कित तृतीय
श्रेणीको पद

मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषय
लिई एस.एल.सी. उत्तीर्ण वा दशम कक्षा
उत्तीर्ण भई कृषि तालिम केन्द्रबाट एक महिने
तालिम प्राप्त वा जे.टी.ए. तालिममा पूरा
अवधि समावेश भएको ।

३. राजपत्र अनङ्कित द्वितीय
श्रेणीको पद

मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एस.एल.सी.
उत्तीर्ण भई स्टक सुपरभाइजरको तालिम प्राप्त
वा जे.टी.ए. (पशु विज्ञान) तालिम प्राप्त वा
सम्बन्धित विषय लिई टी.एस.एल.सी. उत्तीर्ण ।

४. राजपत्र अनङ्कित प्रथम
श्रेणीको पद

मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट आई.एसी.
(एगू) वा सो सरह उत्तीर्ण ।

५. राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको
पद

मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट बी.एसी.
(एगू) (एनिवन साइन्स एण्ड डेरी साइन्स)
बी.भि.एसी. वा बि.भि.एसी. एण्ड एच.
वा.डि.भि.एम. वा सो सरह उत्तीर्ण ।

६. राजपत्राङ्कित द्वितीय र प्रथम
श्रेणीको पद

मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कमसंख्या ५ मा
उल्लिखित विषयमा स्नातकोत्तर उपाधि प्राप्त

(१८)

गरी नियमावलीको नियम १५ को उपनियम
(२)बमोजिम अनुभव प्राप्त ।

(ञ) एगू इन्जिनियरिङ समूहको

लागि

१. राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणीको पद
२. राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणीको पद
३. राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको पद
४. राजपत्राङ्कित द्वितीय र प्रथम श्रेणीको पद

मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट सब ओभर सियर तालिम प्राप्त ।

मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट सिभिल इन्जिनियरिङमा प्रमाणपत्र उत्तीर्ण वा सो सरह ।

मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट वी. एसी. (एगू इन्जिनियरिङ) वा सो सरह ।

मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट क्रमसंख्या २ मा उलिखित विषयमा स्नातकोत्तर भई नियमावलीको नियम १५ को उपनियम (२) बमोजिम अनुभव प्राप्त ।

(ट) फुड न्युट्रिशन एण्ड क्वालिटी कन्ट्रोल समूहको लागि

१. राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणीको पद
२. राजपत्र अनंकित तृतीय श्रेणीको पद
३. राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणीको पद
४. राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणीको पद

मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट अष्टम कक्षा उत्तीर्ण भई कृषि तालीम केन्द्रबाट एक महिने तालिम प्राप्त ।

मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट दशम कक्षा उत्तीर्ण भई कृषि तालिम केन्द्रबाट एक महिने तालिम प्राप्त ।

मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एस. एल. सी. उत्तीर्ण भई जे. टी. ए. तालिम प्राप्त वा सम्बन्धित विषय लिई टि. एस. एल. सी. उत्तीर्ण ।

मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट आई. एसी. (एप्रिल) वा सो सरह उत्तीर्ण ।

(१६)

५. राजपत्रांकित तृतीय
श्रेणीको पद मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट फुड
टेक्नोलोजीमा वी.टेक. वा फुड साइन्स वा फुड
टेक्नोलोजी वा फुड इन्जिनियरिङ वा फुड
माइक्रो वायलोजी वा ह्युम्यान न्यूट्रिसन
विषयमा एम.एस्सी. वा सो सरह उत्तीर्ण ।
६. राजपत्रांकित द्वितीय र मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट क्रमसंख्या
प्रथम श्रेणीको पद ५ मा उल्लिखित विषयमा स्नातकोत्तर उपाधी
प्राप्त गरी नियमावलीको नियम १५ को
उपनियम (२) बमोजिम अनुभव प्राप्त ।

स्पष्टीकरणः— यस अनुसूचीको प्रयोजनको लागि मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्था भन्नाले
लोकसेवा आयोगबाट मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्था संज्ञनु पर्छ ।

आज्ञाले,
विन्देश्वरीप्रसाद सिन्हा
श्री ५ को सरकारको सचिव

(२०)

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार, काठमाडौंमा मुद्रित ।